

[Hørluf Rasmussen.]

skab. Jeg er alvorligt bange for, at fællesmarkedet er mere end det.

Axel [Kristensen]: Må jeg begynde med at sige, at jeg naturligvis er helt enig i det, det ærede medlem hr. Per Federspiel som ordfører for mit parti har sagt. Når jeg tager ordet, er det, fordi jeg synes, at det kan give en ting mere fylde, at man siger det samme på to forskellige måder. Jeg synes, det kan være rimeligt at trække konturerne skarpere op i det, den højtærede statsminister og den højtærede udenrigsminister har sagt, hvoraf jeg er enig i megen.

Det forekommer mig, at det vil være rimeligt at gøre opmærksom på — når vi siger, at vi håber, det er et interval, forhåbentlig et kort interval — at vi ikke gør klokt i at male den ene part, England, helt hvid og Frankrig, de Gaulle, helt sort. Det er rimeligt at fastslå, at England gennem mange år ønskede at hindre fællesmarkedets udvikling til det, fællesmarkedet ønskede at blive, og at det nok kan have skabt nogen mistænksomhed i Frankrig, når England senere kommer og vil være med. Det er også rimeligt at fastslå, at de krav, de Gaulle stiller, for at England kan blive medlem, falder sammen med Danmarks interesser. Vore interesser er her ikke varetaget af kærlighed til os, men naturligvis af egoistiske interesser fra Frankrigs side, men disse falder sammen med vore interesser.

Det synes jeg er værd at nævne, når vi skal tage stilling, og jeg er glad for, at vor ordfører nævnte, at den vetoret, de Gaulle har ved optagelser, ikke gælder, når der træffes afgørelser i fællesmarkedet om, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres. Men jeg synes, at det, der er sket, i allerhøjeste grad bekræfter, at man kan ikke udrette noget virkeligt, hvis en enkelt har vetoret, og at der derfor ikke kan skabes et virkeligt fællesmarked, uden at staterne afgiver væsentlige dele af deres suverænitet. Det har været et stort diskussionsemne i Danmark, men her er det demonstreret klart og tydeligt, at skal man virkelig udrette noget, må staterne afgive deres selvbestemmelsesret, og den enkelte må da indordne sig under det fælles mål. Det synes jeg er væsentligt at få sagt af hensyn til, hvad

der ellers kan skabes af stemninger i den danske befolkning.

Den højtærede udenrigsminister og den højtærede statsminister har sagt en hel del ting, som jeg er helt enig med dem i, og som jeg er glad for de har sagt, fordi det er de ting, der har begrundet venstres standpunkt: at vi burde have været medlem fra begyndelsen. At de højtærede ministre har tillægsbemærkninger, idet de mener, vi skal afvente England, er sin side af sagen, men det, der har været grundlaget for vore synspunkter, er bekræftet af det, de højtærede ministre siger.

Den højtærede statsminister siger, at Danmark er det land, der bliver ramt hårdest ved det, der er sket i Bruxelles, og deri er jeg helt enig med ham. Han siger endvidere, at den danske industri vil blive ramt hårdt, fordi den nu skal konkurrere over toldgrænserne og derfor får en vanskeligere stilling, end hvis den kunne sælge i fællesmarkedet uden disse grænser. Det er klart, men jeg må have lov til at sige til den højtærede statsminister, at jeg synes, han et sted ikke har udtrykt sig så klart, som jeg synes han burde. Der er et sted, hvor den højtærede statsminister siger, at i såvel USA som Sovjetunionen vil produktionen for det store marked fortsat danne basis for teknisk og økonomisk fremskridt, medens tilsvarende basis ikke har kunnet skabes i Vesteuropa, der med sine 300 mill. indbyggere og med sin beliggenhed o. s. v. o. s. v. Det er rigtigt, at der ikke er skabt et marked for de 300 mill. indbyggere, men der er da minsandten skabt et marked for 170 mill. indbyggere, altså for lige så stort et område som De Forenede Stater, og derfor er de vanskeligheder, der vil møde dansk industri ved eksport til Europa, ikke alene toldgrænserne, men også at vi står uden for en rig udvikling og må nøjes med et lille marked. Og det er sikkert, at vi står udenfor som et kapitalfattigt land, hvor de andre er meget kapitalrige. Så der er langt større vanskeligheder at overvinde end toldgrænser. Der er ikke lige vilkår på mange andre måder, og derfor synes jeg, det bør fremhæves, at det ikke alene drejer sig om vanskeligheder ved at overvinde toldgrænser, men om adgangen til kapital, adgangen til et stort marked.